

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВЪ.

На 28 май т. г. въ единъ малъкъ градецъ на езерото Лаго ди Комо въ Италия се помина Пенчо Славейковъ.

Името на Пенча Славейковъ не е непознато на нашитѣ по-голѣмки читатели: нѣкои отъ неговитѣ стихотворения тѣ вече сж чели въ своитѣ читанки и христоматии, но по тѣхъ само не може да се оцѣни какъвъ поетъ бѣ той. Защото, изобщо взето, Пенчо Славейковъ не бѣ писателъ за дѣца, нито за срѣдна ржка читатели. Него може да разбира само този, който е наученъ да се замисля надъ прочетеното. Тѣзи, които търсятъ въ стиховетѣ само леко забавление, не могатъ да го харесатъ. Той нѣма лекъ и звученъ стихъ като другъ единъ голѣмъ поетъ, Ив. Вазовъ, напримѣръ. Но подъ тежката форма на неговия неравенъ стихъ всѣкога се откриватъ чудни картини, дълбоки мисли и топли чувства. Въ нѣколко стихотворения, посвѣтени на сестричката му Пенка и озаглавени: „Цвѣтя“, Пенчо се приближава най-много до дѣтската душа. Каринкитѣ тукъ сж очарователни и мили, стиховетѣ по-звучни; отъ сърдцето на поета блика безкрайна нѣжностъ. Едно отъ тия стихотворения, „Прималняла“, читателитѣ ни ще намѣрятъ въ тая книжка на „Картинна Галерия“.

Колкото повече се четатъ стиховетѣ на П. Славейковъ, толкова повече хубости се открива въ тѣхъ. За дълго врѣме той ще остане любимецъ и учителъ на нашитѣ млади поети. Това е неговиятъ дѣлъ отъ сждбата въ замѣна на туй, дѣто не можа да стане любимецъ и учителъ на народа.

А обичаше той народа и земята си. За това свидѣтелствуватъ многото му пѣсни за теглилата на народа, за борбитѣ, радоститѣ, шегитѣ и вѣрванията му. Като такива, които могатъ да се прочетатъ и отъ нашитѣ читатели ние посочваме: Харамии, Възстанникъ, Лудъ Гидия, Змейново либе, Чумави, Коледари

и мн. др. А най-голѣмата му пѣсенъ — Кървава Пѣсенъ — възпѣва героическата борба, която нашитѣ бащи сж водили за освобождението.

Но не само до народа той не можа да достигне: и голѣма часть отъ интеллигенцията¹⁾ не го разбираше. Чакъ когато умрѣ, очитѣ на всички се отвориха, за да видятъ, какво голѣмо мѣсто се опразва въ българската литература²⁾. За всички тая смъртъ се яви неочаквана. А това е най-голѣмата награда за единъ поетъ, защото то показва, че отъ него очакваха още много нѣщо. За него най-сполучливо могатъ да се кажатъ думитѣ на една поезия: Възкрѣсна слѣдъ смърта си.

Пенчо Славейковъ е роденъ въ гр. Трѣвна. Той е синъ на стариятъ учителъ, поетъ и народенъ дѣецъ П. Р. Славейковъ. Най-напрѣдъ се е училъ въ родния си градъ, сетнѣ въ Пловдивъ и въ София, гдѣто е свѣршилъ гимназия, а въ Лайпцигъ, Германия, е завѣршилъ вишето си образование по литература и философия. Когато се завърналъ въ България бивалъ е учителъ, директоръ на народния театръ и на народната библиотека.

Стиховетѣ му сж печатани най-напрѣдъ въ едно списание — Мисль — което сега вече не излиза. По-сетнѣ сж събрани въ отдѣлни сборки: Епически пѣсни, Блѣнове и Сънъ за Щастие. Най-новата му сборка е една чудновата книга „На Острова на Блаженнитѣ“. Освѣнъ тѣхъ, почти прѣзъ всичкото врѣме на своята поетическа дѣйностъ, Пенчо Славейковъ е писалъ и голѣмата поема „Кървава пѣсенъ“, която, за голѣмо съжаление на всички, остана недовършена.

Послѣднитѣ си дни Пенчо е прѣкаралъ въ оскѣдностъ и лишения. Послѣдното му желание било: да прѣнесатъ тѣлото му въ милото отечество.

¹⁾ По-образованитѣ хора.

²⁾ Книжнина.